

Program for BIO-allmøtet 30. mars på SAS-hotellet på Bryggen

DEL I: ALLE

- 08:30 Kaffe
09:00 Innledning v/Jarl Giske
09:15 BIO i nytt hus v/Gunnar Bratbak
10:00 Undervisning ved BIO v/Karin Pittman
10:30 Kaffepause
10:45 Å danne forskergrupper
Innledning v/Jarl Giske
Div forskere: skisser til grupper
11:55 Avslutning v/Jarl Giske
12:00 Lunsj

DEL II: Kun administrasjonen, samt ledelse og fagforeningene

- 13:00 Presentasjon av ny kontorsjef
Fremdriftsplanen for omorganiseringen
- om utarbeidelse av funksjons- og bemanningsplan
- om spørreskjema alle ansatte
Orientering om kompetansekartlegging
- generelt
- info om utfylling av utarbeidet skjema
Erfaringer så langt
Spørsmål og svar
15:00 Slutt.

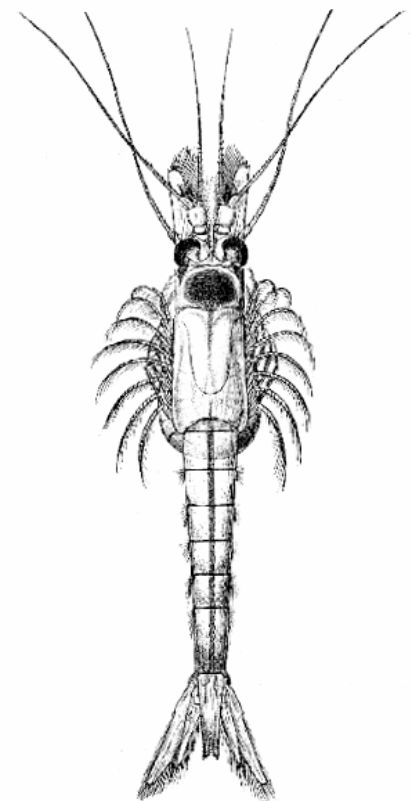
Torleiv Brattegard: 40 år ved UiB

Vi gratulerer førsteamanuensis **Torleiv Brattegard** med jubileet. Det er ikke ofte at vitenskapelig ansatte hedres med 40-årsjubileum for UiB-ansettelse. Og det blir ikke lettere i framtida når alle skal være innom UNIFOB

noen år etter post-doc-perioden. Men Torleiv har i alle fall klart det! Han tok cand. real. eksamen i 1964, giftet seg, flyttet inn på Espevrend, og ble ansatt som "gardsgutt" og altnuligassistent

hos professor Hans Brattström. Torleiv ble i 1997 utnevnt til æresdoktor ved Københavns universitet for sine iherdige og entusiastiske studier av bunndyr i nordiske farvann. «*Torleiv Brattegard har over en lang årrække gennem sitt videnskabelige og organisatoriske arbejde i meget betydelig grad forøget vor viden om faunaen i Norske- og Grønlandshavet samt de tilgrænsende havområder. (...) Brattegard er en internationalt anerkendt systematisk specialist på Mycidacea, en krebsdyrgruppe indenfor*

hvilken han har beskrevet mange nye taxa, særlig fra forskellige del af Atlanterhavet», het det i begrunnelsen fra Zoologisk Museum i København. Og han er en sann entusiast! Upåvirkelig av impact factor reiser han på tokt hvor som helst der det er mulig å lete etter ukjente arter, og generøst deler han sine funn med systematisk og faunistisk interesserte kolleger verden rundt. Han har vært ledende i studier av faunaen rundt Færøyene (BIOFAR-prosjektet, der mange trodde at det var Torleiv selv som var biofaren) og Island (ikke biomor, men BIOICE). Disse undersøkelsene har også medført at det er bygget opp marinbiologiske stasjoner både på Færøyene og på Island, og dette har Brattegard stor ære for

Boreomysis tridens G.O. Sars, 1870
After: G.O. Sars 1879

(og glede av). Han planla også friår langt nord på Grønlands østkyst, men det lykkes ham ikke å gjennomføre dette på grunn av morens helse. Torleiv har også deltatt i ekspedisjoner til varmere hav, blant annet til to ekspedisjoner til Bahamas, en til Colombia og en til Panama under ledelse av Hans Brattström. Han har også være primus motor for flere tropiske ekskursjoner, blant annet til Sri Lanka og Eilat. Og han har vært redaktør av *Sarsia* i mange år. Det skal også nevnes at to av hans stipendiater **Kenneth Meland** og **Hans Tore Rapp** oppnådde post.doc.-stillinger finansiert av Forskningsrådets program MARE fra i år. MARE har bare råd til å sette igang 6 prosjekter i 2004, og Torleivs studenter stakk av med en tredjedel.

BIO+

Sett av **torsdag 3. juni!** Da går **BIO+** går av stabelen. Dette arrangementet for alle ansatte og hovedfagstudenter (endelig, hva?) ved Institutt for biologi blir et heldagsprosjekt der vi drar samlet med buss (e.l.l.) fra byen ut til Milde (Arboretet + Fana Folkehøgskole) hvor vi skal tilbringe resten av dagen. Aktivitetene der ute er tenkt å være en blanding av faglige presentasjoner og sammenrislende aktiviteter, måltider og en fest til slutt før bussene går tilbake til byen. Hovedarrangementskomitéen består av førsteamanuensis **Jorun Egge** (mikrobiologi/marinbiologi), overingeniør IT **Arild Breistøl** (zoologi), post doc **Aud Larsen** (mikrobiologi), stipendiat **Heidi L. Andersen** (botanikk) og forsker **Anne Christine Palm** (marinbiologi). Disse menneskene – som er meget erfarne festarrangører – har til hensikt å engasjere de fleste av oss i diverse utførende underkomitéer, så vær så snill å ta imot tilbudene med takk og glede. BIO trenger både en og flere fester og turer for å bli kjent utover gamle institutt- og nye forskergruppe-grenser. Alt for tett opp til søknadsfristen i Forskningsrådet? Det er fremdeles mer enn to måneder til søknadsfristene, så ingen kan i begynnelsen av juni si at de ikke har tid til å delta i BIO+. Det er i alle fall fullgodt bevis på dårlig planlegging.

BIOs forskerutdanningsutvalg oppnevnt

Det er mye som må på plass før et institutt har alle funksjoner i orden. Ett av de få utvalgene UiB krever at vi har, er Forskerutdanningsutvalget. Og nå er forskerutdanningsutvalget ved BIO opprettet. Leder er professor **Arne Skorping** (bildet). Han blir da også BIOs representant i fakultetets forskerutdanningsutvalg. Andre medlemmer er professor **Geir Totland**, professor **Anders Fernø** (ft på forskningstermin) og førsteamanuensis **Svein Rune Erga**. Det skal også komme en stipendiat inn i utvalget, men hvem det blir er ikke avgjort ennå. Enda en gang kan det gjentas at det er slutt på at utvalgsmedlemmene velges, de er oppnevnt av instituttlederen. Det eneste valgte organet ved instituttet er Instituttrådet.

Valgstyre for valg av instituttråd

Også valgstyret er oppnevnt av instituttleder, selv om instituttlederen ikke skal sitte i instituttrådet. Instituttrådet skal velges demokratisk av alle hovedfagsstudenter og UiB-ansatte. Demokratiet strekker seg altså ikke til forskere og andre ansatt i UNIFOB-stillinger. Disse uheldige kan derimot oppnevnes av instituttleder i alle andre utvalg enn valgsstyret og instituttrådet. Leder av valgstyret er førsteamanuensis **Magnar Aksland** (bildet). Andre medlemmer er professor **Harald Kryvi** (gruppe A) førstekonsulent **Kari Eeg** (gruppe C) og postdoktor **Aud Larsen** (gruppe B). Studentene (gruppe D) er uhyre effektive (det lover godt for norsk økonomi når vi andre bor på sykehjem) og har allerede valgt Jon Magerøy, Christel Krossøy og Kari Grutle til instituttstyret.

Fornyelse av prof II-stilling til Øyvind Lie

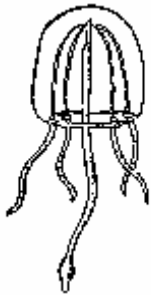
Dr. philos. **Øyvind Lie** er direktør ved NIFES (Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning, tidligere kalt Ernæringsinstituttet) og har samtidig innehatt bistilling som prof II ved IFM. Denne bistillingen er dels motivert ut fra UiBs sterke interesser i faglig dialog med NIFES, og dels i ønske om å utnytte Øyvind Lies kompetanse innen undervisning og veiledning. Etter ønske fra BIO engasjeres nå (trolig) Øyvind Lie av fakultetsstyret som prof II i generell ernæring i 5 nye år fra 1. februar 2004.

Bistilling ved Universitetet i Tromsø

Fakultetsstyret vil (trolig), etter tilslutning fra BIO, gi professor **Vigdis Torsvik** anledning til å inneha 20% bistilling ved Universitetet i Tromsø. Tillatelsen vil gjelde i 2 år.

Fra *Sarsia* til *Marine Biology Research*

Tidsskriftet *Sarsia* oppsto i 1961 på daværende Biologisk Stasjon på Espegrend, under ledelse av professor Hans Brattström. Stasjonen skiftet etterhvert navn til Institutt for marinbiologi, som igjen ble ene halvparten av IFM i 1990.

Like etter at *Sarsia* ble til, besluttet ledelsen ved Marinbiologisk Laboratorium i Helsingør at de ikke kunne være dårlige enn sine venner i Bergen, og opprettet tidsskriftet *Ophelia*. *Ophelia* er både navnet på en børsteorm og prins Hamlets høyt elskede i William Shakespeares "Hamlet", et drama som utspant

Maneten *Sarsia* som tidsskriftet er oppkalt etter, har sitt navn til minne om Michael Sars (til høyre). Michael Sars var født i Bergen i 1805 og studerte naturhistorie og teologi ved Det kongelige Fredriks Universitet i Kristiania. Han var far til Georg Ossian Sars. Fra neste år av vil *Sarsia* ved UiB bare være forbundet med bedriftsutvikling, gjennom UiBs selskap *Sarsia innovation*. Familienavnet er dog bevart for marinbiologien både i Sars-senteret og i fartøyet G.O. Sars.

seg på Kronborg Slot ved Helsingør. I vinter har det foregått udramatiske samtaler mellom redaktørene for disse to tidsskriftene og med nåværende utgiver av *Sarsia*, forlaget Taylor & Francis, om å slå dem sammen til ett tidsskrift.

Begrunnelsen er at det krever for mye ressurser å opprettholde et lite tidsskrift,

og begge disse forhenværende ærverdige tidsskriftene risikerte å bli marginaliserte. Det var derfor IFM overlot utgiveransvaret og rettighetene for *Sarsia* til T&F, og det ønsker nå også MBL å gjøre for *Ophelia*. Så fra neste år er begge disse historie, og *Marine Biology Research* vil komme ut med sin første årgang. De to nåværende redaktørene **Tore Høisæter** og Tom Fenchel vil dele på jobben som Chief Editor. Det overordnede faglige ansvaret vil ligge igjen i Bergen og Helsingør, og dersom **MBR** oppnår en liten oppgang i antall abonnenter, vil det også strømme kontanter tilbake til BIO og MBL. Havforskningsinstituttet har også deltatt i utgivelsen av *Sarsia* de seneste årene. HI har imidlertid ikke helt bestemt seg for om de vil delta i opprettelsen av MBR eller konsentrere seg om tidsskriftene som utgis av det internasjonale råd for havforskning (ICES).

Reorganisering av ansvaret for marin forskning ved fakultetet

På møtet i fakultetsstyret denne uka, ligger det an til at ansvaret for den marine virksomheten ved fakultetet flyttes litt på. Fakultetsstyret opprettet for noen år siden "Programstyret for marine fag" som blant annet hadde i ansvar å sette igang tverrfaglig marin forskning ved fakultetet. For tiden er det prof Hans Jørgen Fyhn som leder PMF. PMF har gjort fakultetsstyret oppmerksom på at det ikke er særlig godt samsvar mellom det ambisiøse mandatet fakultetsstyret ga PMF, og de fullmaktene som fulgte med for å oppfylle mandatet. I

tillegg til PMF opererer også to andre utvalg innen denne sektoren. Forskningsfartøyutvalget skal koordinere bruken av fartøy mellom UiB og HI, og Samarbeidsutvalget med HI har et ansvar for avtaler mellom HI og UiB. Instituttlederene ved BIO, Geovitenskap og Geofysisk institutt sitter i Samarbeidsutvalget. Fakultetsstyret foreslår nå legge ned PMF, og overføre oppgavene til fakultetets ledergruppe. Denne består av instituttlederene og fakultetsledelsen. En langt grundigere omtale av historien og forslagene finnes på websiden for fakultetsstyremøtet denne uka, se sak 37 under http://www.uib.no/mnfa/fakstyret/sakslistet/2004/03_31/.

Ledige stillinger

Akvaplan-NIVA (Tromsø) <http://www.akvaplan.niva.no/norsk/nyheter/stillinger.htm>

- PhD i marin økotoksikologi,
- Seniorrådgivere i arktiske økosystem og i petroleumseffekter på marine organismer

Havforskningsinstituttet, http://www.imr.no/aktuelt/ledige_stillinger

Hvalobservatører for talletokt i Nordsjøen og Norskehavet

Norges landbrukshøgskole <http://www.nlh.no/?avd=36>

post doc: Fundamental Studies on Postharvest Physiology in Plant.
professor/førsteamanuensis/undervisningsleder ved NORAGRIC
- og mange andre stillinger!

Aetat har liste over mange ledige stillinger for biologer!

<http://www.aetat.no/soek/control?action=SOEK&BRANSJER=204&FRITEKST=&MATCHTYPE=0&ANTALL=25>

Nytt fra Clelia:

MARIE CURIE ACTIONS (MC) innenfor EUs 5. og 6. rammeprogram

Marie Curie Actions er en felles betegnelse på forskjellige mobilitetsordninger. De som ønsker en grundig innføring i MC –taksonomi kan gå inn på: http://europa.eu.int/comm/research/fp6/mariecurie-actions/action/level_en.html. Men her følger en forenklet oversikt, samt noen aktuelle muligheter for BIO. Innenfor Marie Curie Actions finnes det muligheter for de fleste: fra studenter på cand.scient/mastergradsnivå til

erfarne forskere hovedsakelig for mobilitet innenfor Europa, men også til eller fra andre land rettet mot individer eller institusjoner

Hovedordningene er:

- "individual fellowships", som generelt:
 - ? er fra postdoc til erfarne forskere
 - ? sendes til Kommisjonen
 - ? høy konkurranse
 - ? 1-2 søknadsfrister i året
- "host fellowships", som generelt:
 - ? er rettet mot yngre forskere/studenter
 - ? søknaden sendes til vertsinstitusjonen
 - ? meget gode sjanser innen mange smale felt
- Conferences, training courses and series of events

Terminologien kan være misvisende, for eksempel, selv om f.t. er det ikke noen åpne utlysninger innenfor "individual fellowships" så er det flere muligheter for individer som kan søke til eksisterende "hosts". Jeg har derfor omgruppert MC-ordningene ut fra søkerens situasjon: individ vs. forskergruppe/institusjon og individets karrierestadium.

1. Muligheter for individer:

For erfarne forskere:

Individual fellowships: ingen åpne utlysninger f.t.

For forskere i starten av karrieren og opptil 10 års erfaring:

Research Training Networks (RTN): tema forhåndsbestemt av vertsinstitusjonen. 3mnd-3 år

For cand.scient-, master- eller dr.grad- studenter og forskere med < 4 års forskningserfaring:

Early Stage Training (EST): 3 mnd-3 år.

Training Sites (MCTS): 3 mnd – 1 år. Selv om ordningen er på vei ut (den er fra 5.RP og ble erstattet av EST i 6.RP), er det fortsatt mange kontrakter som tar i mot stipendiater (vi har flere ved BIO). Utenlandsoppholdet (med forskning og evt. kurs) bakes inn i dr.gradsprogrammet hjemme.

Det er hundrevis av muligheter innenfor RTN, EST og MCTS, men temaene er smale. Kommisjonen har utviklet spesifikke databaser som er til stor hjelp. Søkemotoren finnes på: http://mc-opportunities.cordis.lu/home_vac.cfm. Endel detaljer i databasen er fiktive (som antall stipend, søknadsfrist og startdato), så for mer troverdig info må du gå inn på vertens websider.

Det finnes en ny søkemotor som tar sikte på å inkludere "alle" mobilitets muligheter i Europa på: http://europa.eu.int/eracareers/index_en.cfm. Den er kanskje ikke til mye hjelp foreløpig men blir sikkert bedre etter hvert.

Noen eksempler:

Molecular tools in evolutionary and ecological research. MCTS.

http://mc-opportunities.cordis.lu/show-VAC.cfm?obj_id=2391

Biodiversity assessment and conservation science. MCTS.

http://mc-opportunities.cordis.lu/show-VAC.cfm?obj_id=2577

Responses of forest ecosystems and trees to global change. MCTS.

http://mc-opportunities.cordis.lu/show-PRJ.cfm?obj_id=455

Photosynthesis 2. RTN.

<http://mc-opportunities.cordis.lu/results.cfm?ot=VAC&cn=MRTN-CT-2003-505069&sds=1900-01-01>

Phytoplankton as indicator of ecological quality of coastal waters. MCTS.

http://mc-opportunities.cordis.lu/show-VAC.cfm?obj_id=2748

Marine macroalgae. MCTS.

http://mc-opportunities.cordis.lu/show-VAC.cfm?obj_id=2279

Sustainable exploitation and management of living marine resources. MCTS.

http://mc-opportunities.cordis.lu/show-VAC.cfm?obj_id=1258

Genetic and environmental factors affecting the adaptive capacity of farm animals. MCTS.

http://mc-opportunities.cordis.lu/show-VAC.cfm?obj_id=2757

2. Muligheter for forskergrupper (i navn av institusjon eller flere institusjoner)

Institusjonene kan søke om å bli "host" for Early Research Training eller Research Training Networks, men det er ingen åpne utlysninger f.t. Det som kan søkes på nå er:

Conferences, training courses and series of events:

- Støtte til å reise på konferanser
- Støtte til å organisere konferanser
- Støtte til å organisere kurs opp til noen få ukers varighet. For eksempel mesokosmos - eksperiment, feltkurs på Finse eller på Lygra, undervisningstokt med G.O.Sars
- Series of events: *may combine conference-style events, with more practical events (schools or practical training courses). A project should include at least 4 events which should together make a coherent training plan. Where they cover several themes, their grouping together should be justified from a scientific and/or training point of view or from an organisational point of view.*

FAQ: http://europa.eu.int/comm/research/fp6/mariecurie-actions/pdf/faq-scf_lcf_031203.pdf

Håndbok: http://europa.eu.int/comm/research/fp6/mariecurie-actions/pdf/handbook_scf_lcf.pdf Søknadsfrist 20. april

3. Gråsoner: individuell initiativ med sterkt støtte fra institusjonen

Excellence grants: rettet mest på post-doc nivå, men åpne for både *Early-stage* og *Experienced researchers*.

The prospective team leader applies to the Commission jointly with the host institution. The team leader selects the team members. The team leader shall be a researcher who has, early in her/his career, shown the potential to reach a high level of autonomy and excellence and the potential capabilities to create or develop an excellent team. The team leader should not have been working for the host institution for more than the last 12 months prior to the deadline. The successful teams will be awarded a grant of up to four years based on a well-defined research programme.

FAQ: http://europa.eu.int/comm/research/fp6/mariecurie-actions/pdf/faq-ext_031203.pdf

Håndbok: http://europa.eu.int/comm/research/fp6/mariecurie-actions/pdf/handbook_ext.pdf

Søknadsfrist: 18. mai Det er meget få som innvilges, men kanskje ikke så mange som søker.

Transfer of Knowledge: kanskje lite aktuelt for BIO. Søknadsfrist: 19. mai.

Allow experienced researchers to be hosted at universities, research centres, enterprises, etc. in need of developing new areas of competence, for the transfer of knowledge, research competencies and technology. To typer: MC Development Scheme (samarbeid med "less favoured regions") og MC Industry-Academia Strategic Partnership Scheme.

Utllysning: http://fp6.cordis.lu/fp6/call_details.cfm?CALL_ID=26#

Håndbok: http://europa.eu.int/comm/research/fp6/mariecurie-actions/pdf/tok_hand.pdf